Dedičské právo

Švédsko

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Každý človek po dovŕšení veku 18 rokov je oprávnený napísať závet. Závet nie je platný, ak bol napísaný pod vplyvom duševnej choroby. Aby bol závet platný, musí byť vyhotovený písomne a podpísaný závetcom. Závet musia svojimi podpismi potvrdiť dvaja svedkovia súčasne. Svedkovia musia vedieť, že listina, ktorú svojimi podpismi potvrdzujú, je závet, ale nemusia poznať jej obsah.

Dvaja svedkovia musia byť starší ako 15 rokov a žiadny z nich nesmie byť manželom, druhom, súrodencom, ani priamym príbuzným závetcu a nesmie s ním byť ani v švagrovskom príbuzenskom vzťahu. Svedkom nesmie byť ani človek, ktorému alebo ktorého manželovi, druhovi, súrodencovi, priamemu príbuznému alebo osobe, ktorá je s nimi vo švagrovskom príbuzenskom vzťahu, sa v závete odkazuje dedičstvo.

Závetca môže vyhotoviť aj takzvaný „privilegovaný závet“ (*nödstestamente*), ak nemá možnosť napísať závet uvedeným spôsobom v dôsledku choroby alebo inej núdzovej situácie. Závet sa môže vyhotoviť ústne pred dvomi svedkami alebo ho závetca vlastnoručne napíše a podpíše.

Ak chce niektorá zo strán dosiahnuť, aby bol závet vyhlásený za neplatný, musí ho napadnúť na súde. Návrh sa musí podať do šiestich mesiacov odo dňa, keď závet predmetná strana dostala.

Právny úkon nakladanie s majetkom pre prípad smrti je platný iba ak je v súlade s dedičským právom. Dedičské zmluvy alebo iné zmluvy o prechode majetku po smrti závetcu sú preto neplatné.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Vo Švédsku neplatia žiadne pravidlá týkajúce sa registrácie závetov.

Aby si závetca zabezpečil, že závet bude existovať a bude sa dať po jeho smrti použiť, mal by povedať osobe, ktorej dôveruje, kde je závet uložený. Bežne sa závety ukladajú u právnika alebo v banke. Ak sa po smrti závetcu závet nenájde, s dedičstvom sa zaobchádza podľa ustanovení zákona. Ak sa závet nájde neskôr, dedičstvo sa môže rozdeliť nanovo. Premlčacia lehota je desať rokov.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Áno, testamentárna sloboda závetcu je ohraničená vo vzťahu k jeho pozostalému manželovi a deťom.

Ak bol závetca ženatý, pozostalý manžel má nárok na majetok, ktorý (spolu s majetkom, ktorý pozostalý manžel dostal pri delení spoločného majetku alebo s majetkom, ktorý tvorí vlastný majetok manžela) zodpovedá štvornásobku základnej sumy podľa kapitoly 2 oddielu 6 a oddielu 7 zákonníka sociálneho poistenia (rok 2014: 44 400 SEK x 4 = 177 600 SEK) (pravidlo základnej sumy). Toto právo sa uplatňuje, ak má dedičstvo dostatočnú hodnotu. To znamená, že ak neexistuje majetok takejto hodnoty, pozostalý manžel zdedí majetok, ktorý existuje. Závety, ktoré obmedzujú toto právo, nebudú v tomto ohľade platné.

Deti alebo vnuci zosnulého (*bröstarvingar*) majú nárok na povinný minimálny dedičský podiel. Povinný dedičský podiel (*laglot*) predstavuje polovicu dedičského podielu, ktorý zákon priznáva deťom alebo vnukom závetcu v prípade absencie závetu a na ktorý majú deti alebo vnuci rovnaké právo. Závety, ktoré obmedzujú povinný dedičský podiel, nebudú v danom rozsahu platné. Dieťa alebo vnuk môže požiadať o svoj povinný dedičský podiel prostredníctvom žiadosti o zmenu závetu do šiestich mesiacov odo dňa, keď závet dostali.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ak poručiteľ nevykonal právny úkon, ktorým by rozdelil svoj majetok medzi dedičov, dedičstvo sa rozdelí v súlade s postupnosťou stanovenou v zákone. Jednou z požiadaviek týkajúcich sa nároku na dedičstvo je, že dedič musí byť v čase smrti poručiteľa nažive. Nárok na dedičstvo má aj dieťa, ktoré bolo v čase smrti poručiteľa už počaté a narodilo sa až po jeho smrti.

Podľa zákona existujú tri dedičské triedy. Prvú dedičskú triedu tvoria deti alebo vnuci poručiteľa. Druhú dedičskú triedu tvoria rodičia a súrodenci poručiteľa, kým tretiu dedičskú triedu tvoria starí rodičia poručiteľa a ich deti, teda súrodenci rodičov poručiteľa. Dedičstvo sa delí rovným dielom medzi všetky vetvy. Ak je nažive niekto z prvej dedičskej triedy, druhá dedičská trieda nededí. Tretia dedičská trieda dedí, ak nežije nikto z druhej dedičskej triedy.

Ak zosnulý žil v manželskom zväzku, dedičstvo získa pozostalý manžel. Po smrti tohto pozostalého manžela budú spoločne dediť deti a vnuci. Ak žiadne deti alebo vnuci nie sú, dediť bude druhá alebo tretia dedičská trieda. Títo dedičia majú teda nárok na druhotné dedenie (*efterarv*) po smrti pozostalého manžela. Ak má poručiteľ deti alebo vnukov, ktoré však nie sú deťmi alebo vnukmi pozostalého manžela, tieto deti majú nárok na získanie svojho zákonného podielu po smrti poručiteľa.

Ak neexistujú žiadni dedičia, dedičstvo sa prevedie do švédskeho dedičského fondu (*den allmänna arvsfonden*).

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Rozdelenie dedičstva sa spravidla vykonáva bez účasti orgánov. Namiesto toho si po smrti zosnulého dedičstvo rozdeľujú strany, ktoré majú na dedičstvo nárok a ktoré sú spoluvlastníkmi dedičstva poručiteľa. Stranami, ktoré majú nárok na dedičstvo, sú pozostalý manžel alebo druh, dediči zo zákona a univerzálni dediči zo závetu. Tri mesiace po smrti poručiteľa sa musí daňovému úradu (*Skatteverket*) predložiť súpis dedičstva. V tomto súpise sa uvádzajú majetkové práva a povinnosti zosnulého. V súpise dedičstva sa uvádza aj to, ktoré osoby sú oprávnené zastupovať záujmy týkajúce sa dedičstva. Daňový úrad je aj príslušným orgánom na vyhľadávanie dedičov, ktorých miesto pobytu nie je známe, a to prostredníctvom oznamov vo vestníku *Post- och Inrikes Tidningar*.

Ak to požaduje niektorá zo strán, ktorá má nárok na dedičstvo, súd môže nariadiť, aby majetok, ktorý je predmetom dedičstva, prešiel pod správu úradného správcu dedičstva (*boutredningsman*), a aj vymenovať takého správcu. Ak sa strany nedokážu dohodnúť na rozdelení dedičstva, bude vymenovaná osoba poverená rozdelením dedičstva (*skiftesman*). Táto osoba má právo rozdeliť dedičstvo. Osobu poverenú rozdelením dedičstva (*skiftesman*) vymenuje príslušný všeobecný súd.

Spory o dedičstvo takisto rieši príslušný všeobecný súd.

Ak sú niektoré zo strán, ktoré majú nárok na dedičstvo, neplnoleté alebo právne nespôsobilé, bude vymenovaný opatrovník (*god man*). Opatrovníka menuje hlavný poručník (*överförmyndaren*).

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Nevyžaduje sa, aby dedič osobitne prijal svoje právo na dedičstvo. Dediči však budú musieť dať o sebe vedieť, a ak majú podiel na dedičstve, musia pomáhať pri správe dedičstva.

Ak má osoba nárok na dedičstvo zo závetu, musí, ak si chce uplatniť svoje právo, informovať o závete dedičov zo zákona. To znamená, že sa dedičom doručí overená kópia závetu a dedičia potvrdia jej prijatie. Po oznámení o závete majú dediči, ktorí sa domnievajú, že závet by mal by vyhlásený za neplatný, deti a vnuci, ktorí chcú závet zmeniť, aby dostali svoj povinný dedičský podiel, a pozostalý manžel, ktorý sa chce dovolávať pravidla základnej sumy, šesť mesiacov na podanie námietky na súde.

Dieťa alebo vnuk poručiteľa sa môže vzdať svojho práva na dedičstvo v prospech pozostalého manžela. Tým sa nevzdáva svojho dedičstva, iba odkladá uplatnenie svojho práva na dedičstvo. Bude mať nárok na druhotné dedenie dedičstva po pozostalom manželovi a keď pozostalý manžel zomrie, dostane minimálny podiel. Ak takéto dieťa alebo vnuk nebude v čase smrti pozostalého manžela žiť, nastúpia na jeho miesto jeho dedičia.

Dedič môže oznámiť odmietnutie svojho práva na dedičstvo priamo poručiteľovi, t. j. pred jeho smrťou. Ak nie je stanovené inak, takéto odmietnutie dedičstva má právne účinky aj vo vzťahu k dedičom dediča. Deti alebo vnuci alebo ich dedičia však majú stále právo na svoj povinný dedičský podiel.

Ak sa dedič vzdá svojho dedičstva alebo si naň neuplatní nárok, daňový úrad mu môže odporučiť, aby svoje právo uplatnil do šiestich mesiacov od tohto odporúčania. Ak dedič svoje právo neuplatní, stratí nárok na dedičstvo. Osoba môže odmietnuť svoje právo na dedičstvo až do času rozdelenia dedičstva.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Keď poručiteľ zomrie, strany, ktoré majú nárok na dedičstvo, teda pozostalý manžel alebo druh, dediči a univerzálni dediči zo závetu, musia spoločne spravovať dedičstvo po zosnulom. Sú zodpovední za vyhotovenie súpisu dedičstva (*bouppteckning*) a jeho predloženie daňovému úradu. Ak aktíva prevyšujú pasíva, zvyšná suma sa rozdelí, ako je uvedené v zákone alebo ako je stanovené v závete. Dedičstvo sa rozdelí na základe dokumentu o rozdelení dedičstva (*arvskifte*), ktorý vyhotovia dediči a univerzálni dediči zo závetu. Dokument o rozdelení dedičstva musí byť vyhotovený písomne a podpísaný dedičmi. Ak sa dediči nedokážu dohodnúť na rozdelení dedičstva, môže byť vymenovaná osoba poverená rozdelením dedičstva (*skiftesman*), ktorá môže vykonať nútené rozdelenie. Ak je vymenovaný vykonávateľ závetu (*testamentsexekutor*), za rozdelenie dedičstva je zodpovedný on.

Ak zosnulý žil v manželskom zväzku, alebo žil s druhom, rozdelenie spoločného majetku páru sa vykoná bežným spôsobom. Rozdelenie spoločného majetku sa uskutoční pred rozdelením dedičstva po zosnulom.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Osoba sa stáva dedičom (*arvinge*) zo zákona. Aby sa osoba stala dedičom, musí byť v čase smrti závetcu nažive. Alternatívne musí byť pred smrťou poručiteľa už počatá a narodiť sa môže až potom. Existujú tri rozličné dedičské triedy osôb, ktoré majú nárok na dedičstvo. Viac informácií je uvedených v odpovedi na otázku 4.

Dedičom zo závetu/odkazovníkom (*testamentstagare*) je osoba, ktorej bol majetok odkázaný v platnom závete. Ak dedič zo závetu v čase smrti závetcu nie je nažive, nahradia ho jeho príbuzní, pokiaľ majú právo na dedičstvo v súlade s postupnosťou stanovenou v zákone.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Nie, dediči nie sú zodpovední za dlhy zosnulého. Aktíva a dlhy poručiteľa sa stávajú súčasťou dedičstva (*dödsbo*). Dedičstvo je právnickou osobou a má vlastné práva a povinnosti. Ak dlhy prevyšujú aktíva, dedičstvo je v úpadku a rozdelenie dedičstva sa nemôže uskutočniť.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľnosti?

Každý, kto nadobudol vlastnícke práva k nehnuteľnému majetku, musí požiadať o registráciu nehnuteľnosti (registráciu vlastníckeho práva) v národnom pozemkovom registri (https://www.lantmateriet.se/), a to spravidla do troch mesiacov od získania majetku. Osoba, ktorá požiada o registráciu práv k nehnuteľnému majetku, musí predložiť doklad o nadobudnutí nehnuteľnosti a ďalšie dokumenty, ktoré sú potrebné na potvrdenie tejto skutočnosti. To znamená, že napríklad v prípade kúpy nehnuteľnosti sa musí okrem iného predložiť doklad o kúpe. Ak osoba získa majetok ako dedičstvo, v niektorých prípadoch postačuje (ak existuje iba jeden dedič) predložiť originál a overenú kópiu registrovaného súpisu dedičstva. V iných prípadoch je potrebné predložiť originál a overenú kópiu dokumentu o rozdelení dedičstva. Niekedy je potrebné predložiť aj ďalšie dokumenty, napríklad súhlas hlavného poručníka v prípade, že stranou, ktorá má podiel na dedičstve, je neplnoletá alebo právne nespôsobilá osoba. V niektorých prípadoch môže osoba požiadať o registráciu vlastníckeho práva predložením závetu, ktorý nadobudol právny účinok, namiesto dokumentu o rozdelení dedičstva.

Osoba, ktorá ako posledná požiadala o registráciu vlastníckeho práva, sa považuje za vlastníka nehnuteľnosti.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadosti? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadosti, aké kroky treba podniknúť?

Vymenovanie úradného správcu dedičstva je povinné, ak o jeho vymenovanie požiada niektorá strana, ktorá má podiel na dedičstve. Aj odkazovník, teda osoba, ktorej bol odkázaný konkrétny majetok v závete, je oprávnený požiadať o vymenovanie úradného správcu dedičstva. Správcu dedičstva vymenuje príslušný súd. Správca dedičstva musí mať znalosti potrebné na správu dedičstva.

Závetca môže vo svojom závete určiť, že na správu dedičstva bude dohliadať vykonávateľ závetu namiesto dedičov a univerzálnych dedičov zo závetu.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Strany, ktoré majú nárok na dedičstvo, t. j. pozostalý manžel alebo druh, dediči zo zákona a univerzálni dedičia zo závetu. Oprávnení dedičia musia byť uvedení v súpise dedičstva. Menovaný úradný správca dedičstva alebo vykonávateľ závetu je oprávnený zastupovať záujmy týkajúce sa dedičstva namiesto strán, ktoré majú právo na dedičstvo.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Úlohou úradného správcu dedičstva je analyzovať aktíva a pasíva dedičstva a spravovať majetok. Je potrebné identifikovať aj existujúcich dedičov, aby sa dedičstvo následne rozdelilo v súlade s postupnosťou stanovenou v zákone alebo so závetom. Správca dedičstva je teda oprávnený podpisovať potrebné právne dokumenty. Existujú určité obmedzenia právomoci správcu dedičstva, napr. keď správca dedičstva predáva nehnuteľný majetok, musí mať písomný súhlas všetkých spoluvlastníkov alebo, ak ho nemôže získať, povolenie príslušného okresného súdu.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Najbežnejšími dokladmi sú súpis dedičstva a dokument o rozdelení dedičstva.

Súpis dedičstva (*bouppteckning*) Po vykonaní súpisu majetku, ku ktorému musia byť vyzvaní všetci dediči, sa vyhotoví súpis dedičstva, ktorý sa musí predložiť daňovému úradu. V súpise sa okrem iného uvádzajú dediči, ako aj aktíva a dlhy dedičstva. Osoba, ktorá najlepšie pozná majetok, ktorý je predmetom dedičstva, a bola prítomná pri súpise tohto majetku, musí záväzne potvrdiť, že informácie uvedené v súpise dedičstva sú správne. Dve osoby musia osvedčiť, že v súpise dedičstva bolo všetko správne zaznamenané. K súpisu dedičstva musí byť priložený závet a predmanželská zmluva. Súpis

dedičstva sa registruje na daňovom úrade. Registrovaný súpis dedičstva je dôležitý v občianskom práve. Tento dokument sám osebe alebo s dokumentmi o rozdelení dedičstva môže pre strany, ktoré majú právo na dedičstvo, slúžiť ako dôkaz ich právneho postavenia (napríklad keď je potrebné vybrať peniaze z bankového účtu zosnulého alebo keď je potrebné podať žiadosť o registráciu vlastníckeho práva k majetku).
Dokument o rozdelení dedičstva (*arvsskifte*) Pri delení dedičstva sa musí vyhotoviť dokument o rozdelení dedičstva. Dokument o rozdelení dedičstva musí byť vyhotovený v písomnej forme a podpísaný dedičmi. Dokument o rozdelení dedičstva je dôležitý aj v občianskom práve a môže pre strany, ktoré majú právo na dedičstvo, slúžiť ako dôkaz ich právneho postavenia.
V švédskom práve sa uplatňuje voľné posudzovanie dôkazov, čo znamená, že neexistujú osobitné ustanovenia o tom, akú dôkaznú hodnotu má konkrétny dokument.

Táto webová stránka je súčasťou portálu Vaša Európa.
Privítame vašu spätnú väzbu, pokiaľ ide o užitočnosť poskytnutých informácií.

This webpage is part of an EU quality network

Posledná aktualizácia: 16/12/2020
Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.